

*Sestra Šima gledala je te noći
ubojstvo svoga brata - župnika i
ubojstvo svoga sina - kapelana*

fra **Valentin** **ZOVKO**

56 godina

župnik u Širokom Brijegu

Franjevačka hercegovačka provincija - Mostar

Rođen je 14. lipnja 1889. u Oklajima, u župi Široki Brijeg, od oca Ivana i majke Luce, rod. Slišković. Osnovnu školu i franjevačku klasičnu gimnaziju završio je u Širokom Brijegu, a bogosloviju u Mostaru i Rimu. Franjevački habit obukao je 1906. na Humcu. Za svećenika je zaređen 1913. u Rimu. Bio je kapelan i kateheta u Širokom Brijegu, nadzornik iseljene hercegovačke djece u Slavoniji, kapelan u Mostaru, župnik u Klobuku, Gorancima, Blagaju, Drinovcima, na Humcu i Posuškom Gracu, zatim kapelan u Duvnu (današnji Tomislavgrad) i na kraju župnik u Širokom Brijegu.

Oznaši preobučeni u ustaške uniforme pokosili su ga rafalima 21. svibnja 1945. u Kočerinu, zajedno s njegovim nećakom fra Andrijom Topićem.

Tužno je bilo u župi Kočerin na Duhove 1945. godine. Ono što je ostalo od vjernika, oni koji nisu poubijani, pozatvarani ili raseljeni po cijelom svijetu, a to su uglavnom bile žene i djeca, proslavili su taj dan, 21. svibnja, blagdan Duhova. Fra Valentin je propovijedao u Duhu Božjem.

Nitko nije slutio da će te večeri, kada padne mrak, četiri oznaša preobučena u ustaške uniforme pokucati na vrata župskog stana, na duhovsku nedjelju navečer, predstaviti se kao škripari i onda krvlju poškropiti franjevačku rezidenciju. Fra Valentinova sestra Šima bila je domaćica, a kapelan je bio njegov nećak, sin sestre Šime, koji je bio teški plućni bolesnik pa se liječio kod svoga ujaka.

Kada su došla ta četvorica partizana preobučena u ustaške uniforme, sestra Šima je odmah prepoznala da su komunisti - partizani, jer je jedan od njih šefa zvao: *Druže komesare*. Počeli su redom ubijati. Prvo su ubili mladog svećenika fra Andriju Topića koji je ležao u krevetu bolestan. Andrijina majka Šima bacila se na krevet želeći ga zaštititi i povikala: *Ubijte mene, nemojte mi sina ubijati!* No, bolesno tijelo mladoga fratra Andrije pred očima njegove majke bilo je pogodeno rafalom.

Nakon što su ubili mladoga fratra, u hodniku su sasuli rafal i na fra Valentina. Tako je majka Šima te noći gledala

ubojstvo sina i brata. Šutjela je o tome cijelo vrijeme. Nije smjela ništa reći, iako je znala tko je to učinio. Samo je fra Rutinu Šiliću kasnije rekla da je čula kako je od one četvorice partizana jedan rekao svome šefu *druže komesare*. Dakle, nema ni govora da su to bili škripari.

Već smo opisali taj slučaj kod fra Andrije Topića. Dakle, partizani su govorili da su taj zločin počinile ustaše, a zapravo su ih partizani ubili da im se osvete jer nisu htjeli s njima surađivati. Pošto u blizini nigdje nije bilo svećenika, pogrebne svečanosti vodio je jedan partizan umjesto gvardijana. Tom je prilikom nad grobom rekao narodu: *Evo što vam rade vaše ustaše, vaši škripari. Ubiše vam vaše svećenike. Ostat ćete bez svećenika.*

Eto, vidimo kakvo je to licemjerstvo kod partizana. Pobiti svećenike, a onda sav taj čin prebaciti na druge.

Takvih podvala kakve su radili naši komunisti ni vrag se ne bi sjetio!

Izvori i literatura:

Iskaz Joze Topića, 19. 3. 1993.

"Na Kočerinu ubijena dva franjevca", *Glas Koncila*, 8. 4. 1990., str. 2.

Pismo fra Martina Planinića.

Sarajevski novi list, Sarajevo, 2. 4. 1945., br. 1166.